

THE BRITISH ESPERANTIST

OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (Inc.)

ISSUED ON THE 24TH OF EACH MONTH.

SUPPLIED TO MEMBERS ONLY.

Vol. XXV.—No. 293.

SEPTEMBER, 1929.

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (INCORPORATED).

142 HIGH HOLBORN, LONDON, W.C.1.

Telephone: Holborn 4794.

Telegrams: "Esperanto", Westcent, London.

Late Hon. President: DR. L. L. ZAMENHOF.

Hon. President: J. M. WARDEN.

President: JOHN MERCHANT.

Hon. Vice-Presidents: G. D. BUCHANAN, MISS E. A. LAWRENCE.

Vice-Presidents: J. J. BOUTWOOD, J.P., PROF. W. E. COLLINSON, M.A., Ph.D., W. M. PAGE, S.S.C.

Hon. Secretary: ROBERT ROBERTSON.

Hon. Treasurer: PAUL BLAISE.

Secretary: MONTAGU C. BUTLER, L.R.A.M.

Business Manager: CECIL C. GOLDSMITH, F.C.I.

Office Hours: 9—5.30. (Monday till 8.30, Saturday till 12.30).

The Association consists of Fellows, Members, Affiliated Groups, and Federations. The Annual Subscriptions are: — Fellows, 21s.; Members, 5/-; Junior Members (under 18), 2s. 6d.; Life Fellowship, £12 : 12 : 0; Life Membership £5.

A list of Affiliated Federations and Groups will be sent on application. Group Affiliation fee: 6d. per member per annum; minimum, 5/-.

This Official Organ is sent each month to Fellows and Members.

"INTERNATIONAL LANGUAGE."—A monthly magazine in English, devoted to the study of the International Language problem. Includes instructional articles on Esperanto and *The Esperanto Student*, a supplement for beginners. Subscription, 2/6 per annum, post free.

B.E.A. GUARANTEE FUND.

The sum at present guaranteed for 1929 falls at least £50 below the sum likely to be required. We earnestly hope that Members who are able to subscribe, and have not yet done so, will share the expense of the upkeep of the Association by a guarantee; even if only for a small sum. Form and full particulars on application.

NIAJ LIBERTEMPOJ.

Oostduinkirk.—Partoprenis 31 angloj, skoto, hispano, franco, kaj germano. Ĉiutage ĉeestis 10 ĝis 30 belgoj. La suno benis la okazon per konstanta ĉeesto—almenaŭ dum la tago. Oni vizitis Bruges kaj Ypres, ĝuis du balojn, festenis ĉe tendaro de belgaj Esperantistoj per la lumo de la luno kaj de lampoj, vagadis, kaj sin banis. Entute, ĉiu pasigis tempon vere feliĉan kaj Esperantistan.

Rouen.—Partoprenis 64 angloj, skoto, nederlandano, kaj ĉiutage 5 ĝis 30 francoj. La suno estis malpli afabla, ol en Oostduinkirk, tamen denove la sperto estis tre ĝuinda. Okazis vizitoj al Parizo kaj al la grupo en La Havre, tuttaga ekskurso sur la Seine, du baloj, kaj multaj aliaj amuzaĵoj.

Ĉi tiuj unuaj provoj doni ĝuindan libertempon kaj samtempe okazon plibonigi la scion de Esperanto kaj vivi Esperante estis efektive tre sukcesaj. Parenteze, ili faris mirinde efikan propagandon. Preskaŭ certe ni aranĝos similajn por 1930 en Oostduinkirk kaj en aliaj alilandaj

urboj. La jam farita sperto ebligas, ke la estontaj libertempoj, se eble, estu eĉ pli kontentigaj por ĉiu partoprenanto.

Oni ne povas tro admiri la kapablecon kaj energion de S-ro Goldsmith, kiu majstre ĉion aranĝis kaj prizorgis.

TO LOCAL REPRESENTATIVES AND MEMBERS.

There are now 161 Local Representatives. Their reports for the 30th June give the following figures.—

Group Members	...	1435
Class Members	...	736
Other Esperantists	...	2440

Total ... 4611, of whom 820 are members of the B.E.A.

We hope to appoint Local Representatives in many important towns not yet covered, and shall then be able to obtain a much more correct idea of the number of Esperantists in this country. We certainly ought to have at least 400 Local Representatives.

Note that only 18% of the Esperantists given above are B.E.A. members. Surely it is not unreasonable to suggest that at least one out of every four Esperantists in every area should support the movement by joining the national association, which would mean 535 new B.E.A. members. This would tremendously ease our financial position, and render possible much useful work which can at present remain only a dream. Further, it would very much increase confidence and enthusiasm everywhere. We hope that each L.R. will do his best to see that his own particular area secures this qualification. In this connection, do not forget the existence of Junior Membership for those under 18 (2/6 per annum).

Here is one simple way in which you can aid in this extension campaign. Please let us have the name and address of every person interested in Esperanto in your area who is not yet a member of the Association. To each one we will send a copy of the Book List, a specimen

copy of *International Language*, and the new Bookmarker. These will at least be of interest to the recipient, and should bring in new members. Will you help?

ELLERNADO.

(Pri la malemo de multaj Esperantistoj al aĉeto de Esperanta literaturo).

Efektive la Esperanta popolo ne estas tiel multenombra, kiel montras kelkaj statistikoj. Ni legas pri miloj kaj miloj da . . . aĉetintoj de gramatikoj . . . , da aliĝintoj al rondoj, en kiuj oni sin diletante okupas kelk-afaje pri Esperanto! Sed tiu amorfa maso ne estas homozena popolo, kiu efektive praktikas la lingvon. Por tiu maso Esperanto restas akcesoraĵo. Ĝi ne kapablas sukcesigi eldonfirmon Esperantlingvan, ĉar ĝi ne havigas sufiĉan nombron de abonantoj. En Esperantujo estas tro da esploristoj, kaj ne sufiĉe da civitanoj. Multaj tute ne interesiĝas pri literaturaĵo aŭ gazeto, pro tio, ke ili ne ellernis la lingvon. La plimulto el niaj nuntempaj "Esperantistoj" nur duonkomprenas Esperantan tekston. Ili estas kaj restas en la sama lingva stato, kiel knaboj, kiuj scipovas silabi nur facilan frazon: *La patro estas bona*. Ĉu infano, kiu nur povas silabi lernejaĵajn frazojn, aĉetas literaturaĵon aŭ gazeton? Tute ne!

Ni estru Esperanton tiel, kiel ni estras la nacian lingvon. Nur tiam nia Esperanta literaturo povos plene flori. — (Mallongigite: el "*Espero Katolika*").

ESPERANTISTA SEMAJNFINO.

Digswell House, Welwyn Garden City, Herts.,
5-7 Oktobro, 1929.

Sabate 3.0, B.E.A. Konsilantara kunveno. 4.15, Teo. 4.45, Daŭrigo de Konsilantara kunveno. 5.30, Konferenco de Sudmezlanda Federacio. 7.0, Vespermanĝo. 8.0, Originala Teatraĵo de S-ro Gething, Kantado, Ĝerca Proceso, Violonado, Dancado.

Dimanĉe: 8.15, Matenmanĝo. 10.0 kaj 5.0: Prof. J. J. Findlay pri la lernado de modernaj lingvoj. 1.0, Tagmanĝo. 3.0, Diservo. Predikos (kredeble) Pastro A. L. Curry. 7.0, Vespermanĝo. 8.0, Konkursoj.

Lunde: Ekskursoj.

Digswell House estas proksime de la stacio Welwyn North. Aliĝo al la Konferenco, 1/-. Por prezoj de manĝado, loĝado, kaj plenaj detaloj, skribu al S-ro J. T. Holmes, 1 Applecroft Rd., Welwyn Garden City, Herts.

MOVADO FEDERACIA.

East Midland, West Midland. Interfederacia konferenco okazos je 14 Septembro, en St. Paul's Institute, Burton-on-Trent, je 3.0. Biletoj (2/- inkluzive) ĉe F-ino E. Richardson, Nottingham Rd., Woodborough, Notts.

Scottish. La 24a Jara Kongreso okazos en Paisley, 6-8 Septembro, patronate de la Provosto, la Magistrato, kaj la Urba Konsilantaro. *Vendrede*, 8.0, Civita Akcepto. *Sabate*, Vizitoj, Muzika kaj Drama Festo, Aferaj Kunvenoj. *Dimanĉe*, Ekskursoj. *Kongresbiletoj* 3/- ĉe S-ro J. W. Blair, 9 Greenlaw Avenue, Paisley.

MOVADO GRUPA, KURSA, LOKA.

It is intended to print in the next issue a list of classes (other than those held by affiliated groups, for which see the group-list in this issue) of which details are sent. State auspices, place, day, hour, fee, teacher.

Barry. Je 29 Julio, parolado de S-ro R. Tucker al la membroj de Toc H.

Basingstoke. Rotariano A. Liddiard el Maidenhead prelegis je 22 Julio al la loka Rotaria Klubo.

Birmingham. 7 Sept., Vagado de mistero. 28 Sept., Vizito al Eta Domo.

Blackburn. Vagadoj: 7 Sept, Boulevard 2.15, al Cherry Tree, Sunnyhurst. 22 Sept., Wilpshire Tramfino, al Jeffry Hill.

Edinburgh. 7 Sept., Ekskurso de Queensferry (The Mound, 2.0) al Blackness.

London, Ealing. Je 6 Julio la grupo de Brentham Institute aranĝis budon ĉe la Koopera Festo en Acton Park. Ĉeestis multaj miloj, kaj la budo kun siaj afiŝoj kaj libroj altiris multan atenton. Oni vendis 70 propagandajn paketojn kaj multe da lernolibroj.

Ni rekomendas la ideon al aliaj grupoj por Koopera Tago en 1930.

London Club. La klubo transloĝiĝos al New Hall, 170 Fleet St., E.C.4. Kunvenoj marde kaj vendrede, 6.45. Unua kunveno en la nova kunvenejo, Sept. 3.

Manchester. Esperanta Ekspozicio okazos en Religious Institute, Fearnley Hall, Deansgate, je 28 Septembro.

Stratford-on-Avon. Oni intencas okazigi semajnfanan konferencon Okt. 4-6. Por detaloj skribu al F-ino V. C. Nixon, 15 Blackthorn Rd., Bourneville, Birmingham.

West Hartlepool. Je 22 Julio F-ino E. Squire prelegis al la Rotaria Klubo. Bona raporto en *Northern Daily Mail*.

MOVADO FAKA.

Edukada. Ĉiujare 15-20 lernantoj el diversaj kvak-eraj lernejoj vizitas Ĝenevon por aŭskulti prelegojn pri internaciaj temoj en Ĝenevo, subvenciate de kaso fondita de Frederick Merttens. En la nunjara partio trovigas Myfanwy Butler, el la lernejo Sibford, kiu gajnis la stipendion per eseo titolita "Zamenhof kaj Esperanto."

Geometria. S-ro J. K. Haubold, Altrockstrasse 22, Riesa, Germanujo, tre petas, ke anglaj instruistoj korespondu kun li pri la temo "Metodoj de instruado de geometrio en anglaj lernejoj." Li sendos presitan informon laŭ peto. Serioza peto por scienca kunlaboro.

Komerca. La *Bulletin Mensuel de la Chambre de Commerce Francaise de Londres* (Junio) skribas: "Nia Ĉambro, same kiel multnombraj francaj Ĉambroj de Komerco, diversokaze rekomendis la elekton de Esperanto kiel internacia helplingvo, pro ĝia neŭtraleco, kiu ofendas nenies sentojn. Por doni al la aprobo de nia Ĉambro konkretan formon, nia Konsilantaro decidis, ke de nun artikolo en Esperanto pri komerca aŭ industria aktuala tempo temo kapabla interesi la franc-anglan komercistaron aperos sub tiu ĉi rubriko. Tiamaniere estos elmontrataj la simpleco, klareco, kaj kapableco de Esperanto . . ." Ni kore gratulas la Ĉambron pri tiu antaŭenpaŝo.

Motorista. Pri organizo de Esperantistaj Aŭtomobilistoj, Motorciklistoj, kaj Aviadistoj, skribu al S-ro Karl Knoll, 11 Theodor-Korner-Allee, Zittau, Germanujo.

Skolta. Pri la propagando ĉe la ĵamboreo ni ankoraŭ ne ricevis raporton. Tre interesa tamen estas la ĵamborea numero de *Skolta Heroldo*, kiu konsistas el 32pp. da bonega materialo kun ilustrita kovrilo. Ni kore rekomendas al ĉiu, kiu volas interesi skoltan amikon pri nia movado, donaci al li tiun numeron, haveblan ĉe la B.E.A. po 4p. afrankite.

EDZIĜO.

Grant - Bosman. — En Aŭgusto, S-ro J. J. Grant el Rugby al F-ino Dorothy I. Bosman el Londono.

Head - Ludlam. — Je 1 Junio, Elizabeth Ludlam el Weston-super-Mare, al William T. Head el Bristol.

MORTOJ.

Baxter. — Je 13 Julio, Pastro J. Baxter, ĉe Orpington, Kent.

Callagan. — Je 27 Julio, post longa malsano, S-ro H. R. Callagan, de Hobrooke, Bromborough.

VERKOJ RICEVITAJ.

Leipziga Foiro. Panorama prospekto, bele presita, kun plena informaro (ankaŭ pri Esperantista Renkontejo), ĉe Esperanta Fako, Leipziger Messamt, Markt 4, Leipzig C. 1.

Budapest—La Reĝino de la Danubo. Bela reklamilo, kun plenaj informoj kaj 32 bildoj, ĉe Fremduloficejo, Deak Ferenc-utca 2, Vigado, Budapest V.

***La Leono de Flandrujo.** Historia Romano de Hendrik Conscience, el la flandra lingvo tradukis H. J. Bulthuis. 311pp., 9½" x 6¼", 6/-, tole bindita 7/6. Jen majstra traduko de fama verko, kiun oni legos kun vera plezuro. Ĝi estas efektive unu el la plej bonaj verkoj ĝis nun aperintaj en nia lingvo: inda kunulo al *La Faraono*, *Akbar*, kaj *Pro Iŝtar*.

La Nova Testamento de nia Sinjoro kaj Savanto Jesuo Kristo. Represo de la lasta traduko, poŝformato, 3" x 4½", 358pp. Prezo: kovrilo "duxeen," 6p; blua tolo, 1s; nigra ledo (laŭ stilo), 2s., 3s., 6s. La fakto, ke la Nova Testamento estas nun havebla tiel oportune estas ĝojiga: tio servos ne nur disvendi la libron, sed ankaŭ ankoraŭ pli stabiligi nian lingvon. Ĝi estas la plej malkara libro en nia literaturo.

Vrende door Religie. 158-paĝa raporto en lingvoj holanda kaj Esperanta pri la Interreligia Konferenco por la Paco, Hago, 31 Julio ĝis 2 Aŭgusto, 1928. Tre leginda, kaj bele presita. Florenoj 1.15, ĉe Servire, Rietzangerlaan 15, Hague, Holland.

Rido sanigas. Anekdotaro. 32pp., 1.50 liroj, ĉe A. Paolet, S. Vito al Tagliamento, Italujo.

***Ĥodinka.** Fragmento de Leo Tolstoj. 62pp. 8p. Kun longaj antaŭ-kaj post-paroloj, por klarigi, ke kvankam Tolstoj estas "granda Majstro," tamen liaj seriozaj verkoj estas nur "filozofa balindaĵo," kaj ke Tolstoj mem estis senscia "predikaĉanta Tolstojano". La talpo forklarigas la sunon!

Vizitu Pollandon. 16-paĝa ilustrita gvidfolio al la ĉefaj urboj de Polujo. Eldonis Pola Esperanto-Asocio, Widok 19, Warsawa, per subvencio de la Pola Registaro.

Internacionalstenografio de F. de Kunowski. Aldono al la Esperanta *Gvidilo*, kun Esperantlingva regularo por stenografo en lingvoj sveda, dana, nederlanda, portugala, rumana, greka, kaj latina. Unu gmk., ĉe Instituto de Internacionalstenografio, Friedenstrasse 79, Duisburg, Germanujo.

La Sun-kaj Aerbanejo de Excelsior-Asocio, Gräfnäs. Ilustrita prospekto en Esperanto, havebla ĉe Direktoro A. Rosenberg, Skara, Svedujo.

***Klasika Legolibro.** Tekstoj por la dua jaro de lernado. E. Robert. Bonstila kaj simpla legaĵo. 32pp., 4p.

Bahaismo kaj Politiko. La ŝtata idealo laŭ Baha u'llah. D-ro Ernst Kliemke. 8pp., 0.25 gmk., ĉe Bahaa Esperanta-Eldonejo, Poŝtfako 8, Wansbek, Germanujo.

***Elektitaj Versaĵoj de Marie Under.** El la estona lingvo tradukis Hilda Dresen. 36 poemoj, tre lerte Esperantigitaj laŭ originala ritmo. 96pp., 2 ŝil.

Deka Foiro de Reichenberg: Jubilea Foiro, 17-23 Aŭgusto, 1929. Grandaj reklamafiŝoj kaj glumarkoj, kun Esperanta teksto.

***Vojoj de formiĝo kaj disvastiĝo de la lingvo internacia.** Studo de E. Drezen pri la ĝisnunaj provoj de I.L., kaj kronologia tabelo. 140pp., 8p.

***B.E.S. Adresaro** de Esperantistoj el ĉiuj landoj. 1929-30. Oka eldono, 1120 adresoj, 94pp., 10p.

***Migranta Plumo.** Originale verkita de J. Baghy. Kolekto da teatraĵoj, noveletoj, kaj poemoj. Notinda kaj rekomendinda aldono al nia literaturo. 160pp., 3/-; tole bindita, 4/6.

Cemoj de la Hungara Popolmuziko. Unua Kajero. Kvin kantoj kun muziko, 2 pengoj, ĉe D-ro Julio Lukacs, VII Pillango-u. 13, Budapest.

Books starred are stocked by the B.E.A. Postage extra. Others should be ordered not from the B.E.A., but from the address given.

VARIOUS.

"The Line," Junio, enhavas bonegan artikolon de S-ro A. E. Fairbairn.

Kallo (*potassium*) en nia lasta numero, estis erare presita anstataŭ **kalio**.

Vizitantoj al Köln, 7-8 Septembro, aliĝu al int. kunveno senceremonia aranĝata de S-ro F. Kurth, 6 Leichlinger-str., Köln-Deutz.

The British Esperanto Association (Inc.),
142 HIGH HOLBORN, LONDON, W.C. 1.

Official Notices.

LIFE FELLOW.

Bertram Potts,

Wellington, New Zealand

CANDIDATES FOR MEMBERSHIP.

Brook, Sam D.	Scarborough
Brown, William	Dublin, Ireland
Cawley, Thomas	Warrington
Gasper, F-ino Daisy	Chesterfield
Glover, Thomas	Forest Hill, London
Haines, William A. H.	Plympton
Heath, F-ino Marjorie D.	Wimbledon, London
Nash, F-ino Aileen E. D.	Brighton
Parsons, Edmond S. (Junior)	Wandsworth, London
Rackley, Joseph	Falmouth.

LOCAL REPRESENTATIVES.

Baldock, Herts.: S-ro E. A. Allsop, 8 London Road, Baldock.
London, N.13.: S-ro A. H. Wortman, 7 Princes Parade, N.13. (Change).
Luton, Beds.: S-ro P. Weatherhead, 17 Vicarage Str., Luton. (Change).
Plymouth, Devon.: S-ro W. Haines, Belmont Two, Ridgeway, Plympton, Devon.
Scarborough: S-ro S. D. Brook, 39 North Marine Rd., Scarborough.
Southall, Mdx.: S-ro H. G. Wells, 3 Clear View, Havelock Road, Southall.
Whitstable, Kent: F-ino I. C. Fortey, Henbury, Tankerton Road, Whitstable. (Change).

DONATIONS, July, 1929.

A. G. Way, 5/-; J. H. Murray, 5/-; P. LeBrun, 5/-; T. Shields, 2/6.

EXAMINATIONS

Will be held at the Offices of the Association, 142, High Holborn, London, W.C. 1, as follows:—

Advanced: Friday, 6 Sept., 6 to 9. Fee, 3/-.

Preliminary: Friday, 6 Sept., 6.30 to 8. Fee, 1/6.

Candidates should give notice of intention to sit.

PASSED PRELIMINARY EXAMINATION.

George A. France, Edith M. Walker, Ida Solomon, Frederic C. Midas, Edna M. Clifton, Nellie M. Price, Mrs. B. Meredith, Leslie E. Flint, Mary O. Smith, *Edith Parkinson, Birmingham.

*Denotes that candidate has passed with distinction.

WM. HARVEY, Hon. Sec.,

25th July, 1929.

Examination Committee.

VOLAS KORESPONDI.

Peruo.—J. Nuñez (Instruisto), Casilla 202, Lima, aparte per ipk. kun fraŭlinoj.

Italujo.—S-ino Bianca-Della Savia, Via di Messo 18, Udine, kun gelondonanoj, pri moroj, vestoj, virina vivo.

Rusujo.—Pastro K. M. Kolobaŝkin, Volovo-Livenskoje, Orlovskoj gub., Lomigori, U.S.S.R.

GROUPS AND SOCIETIES AFFILIATED TO THE B.E.A.

Order of Information.—Group; Secretary; Place of Meeting, Day, and Hour.

Aberdeen.—Miss J. Mellis, 28, Whitehall Place.—The Training Centre, St. Andrew-st., 2nd and 4th Fri., 8.
Aberington.—J. Parkinson, 55 Pickup-st., Clayton-le-Moors—Rechabites Hall, Abbey-st. Tues., 7.30.
Adelaide, Australia.—W. L. Waterman, 60 Roebuck-st., Mile End, S. Australia—Gladstone Chambers, Pirie-st., Mon., 7.30.
Banbury.—Mrs. M. C. Gillett, The Elms.
Bangor.—Miss E. Roberts, 21, College Rd.—32 Farrar Rd., Mon., 8.0.
Barry (Cardiff).—R. Tucker, 45 Castle-st., 61 Porthkerry Rd., Mon. 6.30—9; same address and 45 Castle-st., alternately, Fridays, 7.0.
Bath.—Miss E. B. Read, 3 Spencer's Belle Vue, Bernina Cafe, Old Bond-st., alt. Mon., 7.30.
Belfast.—W. H. McElgunn, 57 Lomond Avenue—C.P.A., Howard St., Thurs., 7.30.
Bexhill-on-Sea.—Miss Ena Taylor, c/o 69 Egerton Road.
Birkenhead.—H. Dean, 25 Barnston-st.—Beechcroft, Hollybank Rd., Mon., 8.0.
Birmingham.—Miss B. Dingley, 18 Charles Rd., Handsworth—Y.M.C.A. (2nd floor), Dale End, Wed., 6.30—9.30.
Bournville.—H. J. Morcombe, 30 Beech Rd.—Girls' Pavilion (Visitors' Room), Wed., 5.30 (1st. Wed. at the "Lofts," 7.0.).
Blackburn.—H. Benson, 17 Clematis-st.—13 Victoria-st., Wed., 7.45.
Bournemouth. Workers' Esperanto Club.—Mrs. M. Upsdale, "Melcombe," Portfield Road, Christchurch.
Bradford.—Geo. Luscombe, 34 Parsonage Rd., W. Bowling.—Hotel Metropole, Alt. Sat., 7.15.
Brighton.—Detaloj de J. G. Sims, 18 Marine Parade.—1st and 3rd Tuesdays.
Bristol.—Mrs. J. A. Westmancote, 12 Queensdale Crescent, Knowle Park.—Folk House, College Green, Wed., 7.30-9.30.
Brita Katolika Societo.—J. E. Hookham, 45 Holmesdale Road, Teddington.—Apply secretary.
Burnley.—E. Catlow, 327 Padiham Road.—88 Westgate. Rooms open daily.
Burntisland.—Miss E. Anderson, H.G. Public School, Burntisland.—Burntisland H.G. School, Tues., 7.30.
Cardiff.—T. Southern, Wilcuma, Cyncoed Avenue, Penylan.—Friends' Meeting House, 10 Charles-st., Mon., 7.0.
Cheshire Hulme, Cheshire.—"Young Antimilitarists."—L. Scot, 16 Howard Avenue.
Cheltenham.—W. M. Appleby, Clarence-st.—Esperanto Clubroom, same address (side door), Thur., 7.30. Classes, &c., other evenings.
Chesterfield.—H. Ingham, 20 Abercrombie-st.—Same address, Fri., 7.0.
Coventry.—N. G. Lange, 55 Villiers-st.—36 Stanway Rd., Wed., 8.0.
Craghead (Durham): "Dr. Schorn."—N. Binney, 75 Thomas-st.
Croydon.—V. J. Budgen, 28 Elmwood Rd., West Croydon.—Dennett Hall, Dennett Rd., Tues., 7.30.
Darlington.—Fino N. Johnson, 9 Oak Dene Avenue.—Temperance Institute, Thurs. 7.0.
Dover.—Miss V. Baker, 12 Cambridge Terrace.—21 Astley Avenue, Tues., 7.30.
Dundee.—Alfred A. Slidders, 10 Whitehall-st.
Eastbourne.—V. V. Sumfield, Esperanto Printery, Station-st.—Cave's Cafe, 94 Terminus Rd., 1st and 3rd Sat., 4.30.
Edinburgh.—J. P. W. Murray, Braehame, Cramond Bridge.—29 Synod Hall, Tues., Wed., Thur., 8.0.
Exeter.—J. C. Pleace, 38 West Grove Rd.
Farnley Tyas.—J. Green, New Lane Terrace.—The Vicarage, Wed., 7.30—9.
Glasgow.—B. Barback, B.Sc., 29 Scotia-st., Glasgow, C.4.—Oct.-March, Highlander's Institute, 27 Elmbank-st., Classes 7.30, Meeting 8.30; April-September, Cranston's Arcade Tea-rooms, 28 Buchanan-st., Mon., 5.30-7 p.m.
Cowlairs.—A. Henderson, 3 Auchentoshan Terrace, Springburn.—27 Angus St., Springburn, Thurs., Sept.-April.
Partick.—T. Colquhoun, 124 Dumbarton Rd.—Western Institute, Academy Buildings, Peel-st., Tues., 7.30.

Grimsby.—A. Battye, 122 Castle-st., Grimsby.—Victoria Cafe, Victoria-st., alt. Mon., 7.30.
Halstead, Essex.—Miss Zoe Inman, 6 Colchester Rd.—Same address, Mon., 7.0.
Haslingden, Lancs.—K. Frost, 41 South Shore-st.
Hastings.—J. Turner, 57 Priory Avenue.—"Crossways," 21 Wellington Place, October to March, Mon., 6.0.
Hatfield, Herts.—Miss E. F. Forty, Greybole.—Same address, Mon., 7.0.
High Wycombe.—A. H. Busby, 224 Desborough Road.—Church House, White Hart St., Tues., 8.0.
Hobart, Tasmania.—Miss Beckett, 177 Davey-st.—Eaton Bray Schoolroom, Upper Davey-st., Alternate Fridays, 7.30—9.
Huddersfield.—Miss C. M. E. Morton, 49 Mount Pleasant-st., Dalton.—Technical College Queen-st. South, Thurs., 7.45.
Humberston, Lincs.—S. Cupis, Stone Hurst, North Sea Lane.
Ipswich.—W. J. Frost, 52 Kingsway.—Boy Scouts' Headquarters, Waterworks-st., Mon., 6.20.
Keighley.—Miss I. Hollings, "Newlands," Wingate Avenue—Friends' Meeting House, Mon., 7.30—9.30.
Kettering.—A. E. Smith, Verdadero, Queensberry Rd.—Old Free Library Buildings, Silver-st.
Kingston-on-Thames.—Miss Jones, 17 Knights Park, Fri., 7.0.
Leeds.—H. Tattersall, 52, Commercial Road, Kirkstall.—Y.W.C.A., Central Club, 19 Cookridge-st., Fri., 7.30.
Leith.—Miss C. Dickinson, 1 North Fort-st.—3, Vanburgh Place, Tues., 8.0.
Letchworth.—Miss F. M. Bartholomew, 154 Wilbury Rd.
Liverpool.—H. F. Ashworth, 265 Upper Frederick-st.—6 Lord-st. Tues., 7.45.
London (Central).—Miss M. Hayter, 14 Rosenthal Rd., Catford, S.E.6.—170 Fleet-st., E.C.4, Tues., Fri., 6.45.
Balham.—Miss A. L. Borel, 20 Badminton Rd., S.W. 12.—Same address, Tues. 2.0., Wed. 7.30-9.30.
Bethnal Green.—H. Tingey, 152 Sewardstone Road, E.2.—Men's Institute, Bethnal Green Road, E.2. Adv. Mon., 8. Elem. Thurs., 8.
"Charing Cross"—Mrs. Farmer, 15 Queen Elizabeth's Walk, Stoke Newington, N. 16.—Same address, 1st Wed., 3.
Diservo.—2nd Sunday, 3.15, St. Ethelburga's Church, 72 Bishopsgate, E.C.2.
Ealing.—S. B. Hocking, de Brentham Institute.—"Brentham Institute," Meadvale Rd., W. 5., Wed., 8.0.
Fulham.—Mrs. M. Chilton, 49 Macfarlane Rd., W. 12.—245 Dawes Rd., S.W. 6.—Mon. 8-10.
Lewisham and District.—W. H. Lester, 10 Beaufort Gardens, S.E. 13.—St. Mary's Schools, High-st., Fri., 8.0.
London Fields.—J. R. Excell, 14 Appleby Rd., E. 8.
Transport and General Workers' Union, Area No. 1.—C. Branden, 28 City Rd., E.C.1.
"Victoria."—H. White, S.W.D.O., S.W. 1.—162 Buckingham Palace Road, S.W. 1., Tues., 10.0 a.m.
Walthamstow and District.—E. Willcocks, 142 High-st., E.17.—Spiritualist Church, Vestry Rd., Thurs., 8.30.
Wood Green.—Public Library, Wed. 7.30.
 See also **Croydon, Hatfield, Kingston, Welwyn.**
Luton.—Miss M. Clark, 27 Court Rd.—Church-st. Adult School, Thurs., 8—9.30.
Manchester.—A. Dean, 6 Heath St., Lower Broughton.—Milton Hall, 244, Deansgate, Thurs., 7.30.
Mont Albert (Vic.), Australia.—Fino B. K. Blyth, 10 Victoria Avenue, Surrey Hills.
Motherwell.—J. G. Kinniburgh, Douglasdale, Kylepark, Uddingston.—Dalziel Technical School, Tues., 7.0.
Nelson.—J. W. Summersgill, 160 Every Street, Thurs., 8.30—9.30.

Newcastle-on-Tyne.—Geo. Shepherd, 14, Cardigan Terrace, Heaton.—Church Institute, Hood-st., Tues., 7 Elem., 8.15 Adv. and Conversational Circle.
Komerca Rondeto.—Shepherd's Commercial School, 14 Cardigan Terrace, Heaton. 2nd Sat., 7.30., also day and evening classes.
Northampton.—S. P. Warwick, 9 Upper Priory-st.
Nottingham.—"Verdstela Kurso." Miss J. Burrows, 6 Faraday Rd., Lenton.—3 Cobden Chambers, Pelham-st., Fri., 7.30.
Oldham.—C. Bardsley, 42 Westbourne Street.—Co-operative Rooms, Foundry-st., Mon., 8.0.
Portsmouth.—E. Long, 117 Leesland Road, Gosport.—25 Drayton Rd., North End, Wed., 7.30.
Rochdale.—Miss Maynard, 69 Peel-st.
Rushden & Higham Ferrers.—W. Percival, 9 Woburn Place, Rushden.—Spencer Park Tea Rooms, Rushden, Thurs., 7.30.
St. Andrews (Fife).—Miss M. P. Brown, Madras College.
St. Helens (Lancs.).—F. R. Pope, 173 Greenfield Rd.
Salford.—R. Roberts, 1 Waterloo-st., Liverpool-st.—Primrose Hill School, Pendleton, Wed., 7.30.
Sheffield.—Mrs. E. Bateman, 15 Edge Hill Rd., Nether Edge.—W. E. A. House, Western Bank, Nr. University.
Woodseats & Heeley.—C. W. Gardner, 35, Moor View Rd.—Council Schools, Mon., 8.0.
Sibford Ferris, Nr. Banbury.—Fino L. A. Harrod, Friends' School.
Southend.—Miss M. Avanzini, 44 Lymington Avenue, Leigh-on-Sea.—Lane's Cafe, Hamlet Court Road. First Friday.
Southport.—Miss E. Kay, 7 Bridge Grove.
Stoke-upon-Trent.—J. R. Miller, 14 Meakin Avenue, Stone.—Working Men's Club, Glass-st., Hanley, Thurs., 7.45—9.0.
Sydney, Australia.—L. E. Pfahl, 174 Burwood Rd., Burwood, N.S.W.
Torquay.—Miss E. Radford, 9, Market Street
Wellington, New Zealand.—B. Potts, 34 Argentine Ave., Miramar.—Y.M.C.A., Willis-st., Tues., 8.0.
Welwyn Garden City.—Sec., C. G. Chinn, 7 Melbourne Court.—1 Applecroft Rd., Mon. 8.0. Conversation circle, alt. Wednesdays.
West Hartlepool.—T. Shackleton, 12 Melrose-st.—Technical College W. Hartlepool.—Mon. and Fri., 7.0.
Westralian (Nigra Cigno).—Mrs. Sainsbury, Noeline, Carrington-st., Maylands, W. Australia.—197 Murray-st., Perth, Fri. 7.30.
Whitstable.—Miss I. Fortey, Henbury, Tankerton Rd.
Wisbech.—Miss E. Miller, Wistaria Ho.—The Institute, Tues., 7.30.
Wolverhampton.—H. C. Drury, 61 Carter Rd.
"Y" Esperanto Club, Y.M.C.A., Regina, Sask.—Miss R. Yorty, Same address.—Fri., 9.30.

FEDERATIONS.

East Midland.—Miss E. Richardson, Nottingham Rd., Woodborough, Notts.
Lancashire and Cheshire.—Miss A. Hurley, 38 Hilary-st., Burnley.
North-Eastern.—A. R. Fairbairn, 21, St. Mary's Terrace, Ryton-on-Tyne.
Scottish.—R. Partridge, St. Aubin, Kilbirnie.
South-Eastern.—E. F. Dean, 16 Hooking Green, North Harrow, Mx.
Southern.—W. Bow, 41 Kirby Road, N.E., Portsmouth.
South Midland.—W. A. Gething, 21, Durbar Road, Luton.
S. Wales and Monmouth.—T. E. A. Southern, "Wilcuma," Cyncoed Avenue, Penylan, Cardiff.
S. Western.—R. W. J. Norton, 20 Savile Rd., St. Thomas, Exeter.
West Midland.—Fino V. Nixon, 15 Blackthorn Rd., Hay Green, Bournville, Birmingham.
Yorkshire.—Miss C. M. E. Morton, 49 Mount Pleasant-st., Hilltop Rd., Dalton, Huddersfield.

ASSOCIATIONS (UNAFFILIATED).

Australasian.—185 Exhibition-st., Melbourne.
Irish.—F.R.A. McCormick, 5 Mount Eden Rd., Dublin, S.E. 1.
New Zealand.—W. H. King, Postal Division, Secretary's Office, Wellington.

The British Esperanto Association, Inc., 142 High Holborn, London, W.C.1., will be pleased to put enquirers from other towns into touch with local Esperantists.